ಸ್ಲಂಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಯರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಚೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಪರ್ಷವೇ ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಕ್ವೈರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಮೈನೂರು ರೋಡು ಹಾಗೂ ಕರಾಸಿಪಾಳ್ಯ ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬೇಗನೆ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us now go to the next r solution given notice of by Sri B. Satyanarayan Singh. This resolution was not taken last time because though that was a non-official day but that had to be converted into an official day. If we do not take up this resolution, it will lapse. Therefore I am anxious that this resolution should be taken up.

(ii) *re* : Introduction of Sale of Toddy on Licence Basis Instead of Bidding by Publication

Sri B. SATYANARAYAN SINGH (Hospet).—My resolution reads like this :

> "That this Assembly recommends to the Government to do away with the present system of bidding by public auction the sale of toddy and arrack and to introduce the system of sale of toddy and arrack on licence basis in the State forthwith."

Mr. DEPUTY SPEAKER.- Resolution moved :

> "That this Assemlby recommends to the Government to do away with the present system of bidding by public auction the sale of toddy and arrack and to introduce the system of sale of toddy and arrack on licence basis in the State forthwith."

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯರೇ, ಈ ನನ್ನ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಇಂದು ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಶಕ್ತಿಗಳ ಮುಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರಜಾನತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ನಮ್ಮತಾವಾದ ನಮ್ಮಜವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಏನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲವೇ ಜನ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ದೂರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೇ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಈಗಿನ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್)

ಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆ ಭೂಮಿತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪಟ್ಟಣದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿತಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ; ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಇಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದಾರಿ ತರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ, ಇದು ಇಂದು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು ಇದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸುಧಾರಣೆಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು; ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬರಲೇಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡದ ಮರಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಂಧ್ರರಾಜ್ಯದಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದಿಂದ ನಿಜವಾದ ಹೆಂಡ ಬರುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ರಾರಿ ನಿಜವಾದ ಹೆಂಡ ಬಂದರೆ ನಾಲ್ಕು ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಹೆಂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಒಂದು ರಾರಿ ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ರಾರಿ ಕೃತಕ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಾದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಏನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಪ್ಪು ಹಣ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಷ್ಟ ದೂರ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವರ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರಿಗೆ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಸಹ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಂಡ ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಟ್ಟಭದ್ರಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವೇ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಂಗಡಿಪಾರು ಸೇಂದಿ ಹಾಗೂ ಸಾರಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪರವಾನಗಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸಹ ಈ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತೊಡಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ). – ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್ ಅವರ ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಹರಾಜನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಶ್ರೀಮಂತರು ಏನಿದ್ದರೆ ಅವರುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಪರೀತ ರಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಫಲವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದಲು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಈ ವಾಪಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಬದುಕು ಬಂಗಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು

ದುಡಿಯುವ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತರು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಪಾಡು ಒಂದುಕಡೆಯಾದರೆ, ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣುವವರು ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಂಗಡಿಯವರು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ರಾಭ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡಜನರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯವರು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಂಡವಾಳಷಾಹಿಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಬಡವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಯವರು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಏನು ಠರಾವು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು (ಶಾಂತಿನಗರ).–ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ತಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕುಡಿಯುವ ಏಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಸುರಪಾನ, ಸೋಮಪಾನ, ವನಷ್ಟ್ಟ, ಸುರಾರಷ್ಟ್ಟ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಸಹಾ ಇದೆ. ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂಜ್ಯಾತ್ಮ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಸಹ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಈ "ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್" ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್‌ರವರು ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗಡಿಯವರು ಈ ಸೇಂದಿಯ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕುಡಿಯುವ ಚಟ ಇರತಕ್ಕವರು ಗೌರವಸ್ಥರಾಗಿರತಕ್ಕವರು "ಬಾರ್ ನಲ್ಲಿ" "BAR" ಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳು ಸೇಂದಿ ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪ್ಯೂವೇಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಲಮ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನಗಳು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಷರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲೇಜಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ "ಸಾರಾಯಿ" ಅಂಗಡಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಬಡವರು ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೈ ಕೈ ನೋವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಸೇಂದಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇಂದಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು)

ಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳು ವಾಸ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು (Temperance Committee) ಟೆಂಪರೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಠರಾವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. 'ಜೈ ಕರ್ನಾಟಕ'.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ಪತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟಾಜಕ್ಕೆ ಹಾನಿ. ಪ್ರಾಸನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯ ನಾನು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಪಾರಾಟ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅವರು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿಯಿಂದ 30–40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದರೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗ ಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ನೈತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಣವನ್ನು ಬಡಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಹಣವನ್ನು ಬಡ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಿಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಏನು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂಗಡಿವಾರು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—Sir, I have heard with rapt attention the various arguments advanced by the mover of the Resolution as to why the present system should be changed and shop-wise auction must take place. He is uware that after this Ministry has come into office, under the present system, when

compared to last year, we have got Rupes five crores more than what we got last year. The feeling of the Government with regard to sudenly switching over and beginning a new experiment in a revenuelying department-which is one of the importan sources of giving revenue and is next only to Sales Tax-,is that it should be vary in venturing and jumping into the suggestion made that shop-war auction must take place. However, in deference to the wishes of the hon. Members, from this year, the Government have been thinking of introducing a licensing system in one of the districts as experimental measure. Government have got this under their active consideration and if it proves successful, then only it can think of adopting it in other districts. Government can ill-afford to venture on this point when the finances of the State are in such a position that every pie that comes to the coffers of the Government, it can ill-afford to lose.

As it is, our experience last year, we got Rs. five crores more than what it was in the previous year. Government would desire to proceed warily and cautiously. They do not want to jump into the river suddenly. We do not know what it is. Who can guarantve that the experi; ment is going to succeed ?

Sri KONANDUR LINGAPPA.—There is proof in Tamil Nadu.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Conditions in Tamil Nadu are different from conditions in Mysore. Therefore it is the policy of the Government to introduce this system of licencing in one of the districts as an experimental measure during the current year, and if it succeeds Government would consider it in the next year, With these words, I am appealing to the Hon'ble Member who has moved this resolution to withdraw.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.— ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ತಾವು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತು ಶಾಪ್‌ವಾರು ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ರಾಭದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿ. ತಾವು ಏನೊಂದು ಉಹೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಆದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ?

6-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆನಂತರ ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷದಿಂದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡೋಣ. Next year, we can extend it to other districts. Any how, Government would like to proceed cautiously in such matters.

Sri B. SAHTYANARAYANA SINGH.—I am prepared to withdraw the resolution on the assurance of the Minister that it is being tried as an experimental measure in one district this year.

The Resolution was, by leave, Withdrawn.